

חשור חקלאות		*87976928*	29/09/2023
19.75x27.9	1/2	עמ 22	87976928-8

אתגר השקד

שולחן השקד במועצת הצמחים בתנופת מחקר ופיתוח

אמיר מעגן, יו"ר שולחן שקד במועצת הצמחים

משה ברונקטל- מנהל ענף הפירות במועצת הצמחים

ענף השקד בישראל נמצא במגמת צמיחה מתמשכת ביכולת הייצור; אם בשנת 2013 יוצרו בישראל כ-5,500 טון שקדים, בשנת 2022 הגיע יכול השקדים בארץ לכ-7,500 טון – גידול של כ-36%. מגמת הצמיחה מרשימה במיוחד על רקע הירידה שנרשמת בימים אלה ביכולת הייצור בעולם. למרות ששטחי גידול השקד בארץ הולכים ומתמעטים, בשולחן השקד פועלים להמשיך בתנופה.

חדשים, העלאת היבולים, חיסכון במים והגברת השימוש במים מושבים, חיפוש מתמיד אחר טיפול טוב יותר במחלות ומזיקים, שיפור הטכנולוגיה והמערכות החקלאיות – אלה רק חלק מהפעילויות שלנו. למחקר ולפיתוח יש משקל רב בהתפתחות בה נמצא ענף השקד. פעילות זו כמובן מתרחשת גם בענפים נוספים, ובכוונתנו להמשיך בדרך זו.

כחלק מפעילויות המחקר, הסתיים לאחרונה בהצלחה פיילוט לקטיף ממוכן במטע שקד צפוף באמצעות בוצרת, מהלך שאמור להוביל בהמשך לייעול שיטת קטיף השקד והעלאת היבול הממוצע לדונם. את המהלך הוביל שמעון אנטמן מענף הפירות במועצת הצמחים, יחד עם שולחן השקד במועצת הצמחים ומו"פ

ענף השקד בישראל נמצא בימים אלה בתקופה מאתגרת. מצד אחד, נרשמת בענף מגמת צמיחה חיובית מתמשכת ביכולת הייצור; אם בשנת 2013 יוצרו בישראל כ-5,500 טון שקדים, בשנת 2022 הגיע יכול השקדים בארץ לכ-7,500 טון – גידול של כ-36%. מגמת הצמיחה מרשימה במיוחד על רקע הירידה שנרשמת בימים אלה ביכולת הייצור בעולם. מאידך, שטחי גידול השקד בארץ הולכים ומתמעטים וקיים רצון מצד המגדלים להעלות את היבול הממוצע לדונם.

המודעות הציבורית לטעמו של השקד וליתרונות הבריאותיים הגדולים הטמונים בשקד גדולה היא מגמה עולמית, ישנם מצבים בהם הביקוש עולה על ההיצע.

השימוש הנהוג במנערת, הוא תהליך הדורש לוגיסטיקה מורכבת ואיטית יותר. צילום אמיר מעגן

בשולחן השקד במועצת הצמחים עושים כל מאמץ להגדיל את הצמיחה בענף והחליטו להתמודד עם המצב הקיים בעיקר באמצעות תנופת מחקר ופיתוח. משה ברונקטל, מנהל ענף הפירות במועצת הצמחים, מציין כי "במועצת הצמחים יוזמים, מממנים ומוציאים לפועל מדי שנה מחקרים רבים המשפרים את החקלאות המקומית, את רווחיות המגדלים ואת איכות הפירות והירקות להם זוכים הצרכנים בארץ. טיפוח ואקלום זנים

חשור תקלאוח			*87976927*	29/09/2023
19.72x27.86	2/2	ענ 23		87976927-8

למרות קשיים שמקורם בשינויי האקלים בארץ, מגדלי השקדים הישראלים הגדילו משמעותית את כוח הייצור, בעיקר באמצעות השבחת זנים והגדלת עמידות הפרי בפני מחלות ומזיקים

שגדלים מעבר לים והעובדה שהוא מכיל יותר סידן".
מעגן מוסיף כי "שולחן שקד והמגדלים משקיעים רבות במחקרים בכל התחומים המשפיעים על פוריות השקד. אנו שמחים על תוצאות הפיילוט ומקווים שהוא יוביל לכדאיות כלכלית גדולה יותר. פרט לפיילוט הזה, אנו עומלים בימים אלה על מספר מחקרים נוספים: תכנית השבחת זנים – פיתוח זני פוריות עצמית בעלי תכונות של עמידות למזיקים ופוריות גבוהה; התאמת כנות לזנים ולאזורים השונים; מחקרי השקיה ודישון; מחקר הגדלת הגלעין בזנים הקיימים והחדשים; דיוק התשומות תוך שימוש בטכנולוגיות

בהדרגה – ואנו מתפתחים בהתאם ומתאימים את יכולת הייצור שלנו למציאות החדשה. מדובר במגמה עולמית; המודעות הציבורית לטעמו של השקד וליתרונות הבריאותיים הגדולים הטמונים בשקד גדולה כיום מאי-פעם, עד כדי כך שכיום ישנם מצבים בהם

צפון במכון המחקר מיגל. הקטיף הניסיוני ביבול הראשון שהניב המטע הצעיר, הראה יעילות גבוהה מאד של הבוצרת עם קרוב ל-100% מהפרי שנקטף באופן מהיר, יעיל ורציף לאורך שורה שלמה של עצים בכל פעימה, וזאת לעומת השימוש הנהוג במיכון מסוג מנערת, המנער כל עץ ועץ

לאחרונה הסתיים בהצלחה פיילוט לקטיף ממוכן במטע שקד צפוף באמצעות בוצרת.

צילום אמיר מעגן

חדשניות; שמירה על מטע פורה לאורך שנים; ועוד. כלל המחקרים נועדו למטרה אחת – העלאת פוריות השקד הישראלי באופן משמעותי ולאורך כל חיי המטע. מתוצאות מחקרי השנים האחרונות אנו מקבלים בטחון רב בגידול השקד העתידי וכבר היום אנו רואים אימוץ של תוצאות המחקרים על-ידי המגדלים".

הביקוש עולה על ההיצע. למרות קשיים שמקורם בתנודות במזג האוויר ובשינויי האקלים בארץ, בשנים האחרונות מגדלי השקדים הישראלים הגדילו משמעותית את כוח הייצור, בעיקר באמצעות השבחת זנים והגדלת עמידות הפרי בפני מחלות ומזיקים. וגם הטעם כמובן מנצח; השקד הישראלי פופולארי ואהוב במיוחד בשל טעמו המשובח, גודלו לעומת השקדים

לחוד, תהליך הדורש לוגיסטיקה מורכבת ואיטית יותר, וכוח אדם נוסף. בשלב בי של הפיילוט, כאשר יכנס המטע הצעיר לניבה מלאה, יבוצעו הערכות יבול נוספות ותיבחן הכדאיות הכלכלית של שיטת הקטיף באמצעות הבוצרת.
אמיר מעגן, יו"ר שולחן שקד במועצת הצמחים, מסביר כי "בשנים האחרונות צריכת השקדים בישראל ובעולם עולה

